

© Editura EIKON

București, Str. Smochintului nr. 8, sector 1,
cod poștal 014606, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-49-0036-4

Tehnoredactor: Mihăiță Stroe
Editor: Valentin Ajder

Simona POCLID

Pescarul nimicului

E I K O N

București - 2019

Cuprins

1 Ce înseamnă să mori?	9
2 Ce este gălăgia?	17
3 Ce înseamnă să fii singur?	29
4 Ce este lupta?	39
5 Ce este durerea?	47
6 Ce este îndoiala?	51
7 Ce este nepotrivirea?	55
8 Ce este zborul?	61
9 Ce este speranța?	71
10 Ce este izbânda?	79
11 Ce este suspinul?	83
12 Ce înseamnă resemnarea?	89
13 Ce este timpul?	93
14 Ce este regăsirea?	99
15 Ce este omul?	113
16 Ce este viața?	123
17 Ce este visul?	131
18 Ce este adevărul?	137

19 Ce este inutilitatea?.....	145
20 Ce este fericirea?.....	153
21 Ce este lumina?.....	161
22 Ce este marea?.....	167
23 Ce este nimicul?.....	173
24 Ce este zidul?.....	179
25 Ce este pasul?.....	187
26 Ce înseamnă...?.....	195
Aproape sfârșit	203

1

Ce înseamnă să mori?

(Să te naști împotriva voinței tale.)

În vreme ce apa mi se izbește de pulpe și marea se întinde străină înainte, pierzându-și culoarea, îmi dau seama că nu mai simt timpul. Unele zile îmi par potrivite pentru a muri. E bine să înveți timpuriu că desăvârșirea e doar un regret. Cu cât privești mai des acest adevăr, cu atât îți va fi mai lesne să-ți întorci privirea când neadevărurile îți slujesc clipele.

Aveam 12 ani și, pentru prima și ultima dată, tata mi-a mângâiat obrazul, spunându-mi că sunt un „Cocoșel afurisit”. Apoi, a scuipat pe covor, mi-a palmuit obrazul relaxat sub dovada aceea singulară și neașteptată de iubire părintească, spunându-mi să pier din ochii lui. Am pierit.

Multă vreme, obsesiv, nesățios, ca și cum gândurile mi-ar fi fost pline de osânză, m-am întrebat ce a vrut tata să spună? Să fi fost afurisit pentru că-i furam ceasul și-i mișcam limbile aiurea, iar el nu mai știa niciodată cât timp s-a scurs cu adevărat? Să fi fost afurisit pentru că mă jucam în cotețul găinilor și mâncam ouă crude, lingând cu limba interiorul cojii? Să

fi fost afurisit pentru că mă holbam la țâțele lăptoase ale servitoarei când se apleca? Nu am aflat până acum.

Îmi amintesc de tata neîncetat și toate gesturile lui de altădată mi se scurg prin minte, îmi pătrund oasele și răsar în carne, trec de ea, sparg pielea și-mi ajung în pori. Îmi pare că respir hoitul tinereții tatei și că-l înalț dincolo de grinzile minții mele. Poate pentru că l-am iubit și am crezut că nici el nu m-a iubit niciodată. Nu știu ce a simțit când urlam în brațele doicii, cu buzele vineții și cu puțină vomă-n colțul gurii. Ce ar fi putut trăi un bărbat puternic ca el, când a văzut că din frăgezimea dragostei pentru frumoasa mea mamă, din trupulei alb ca marmura, vibrând, din obrazul nepătat și liniștea amară, a ieșit în lume o bucată de carne atât de stâlcită și atât de neputincioasă?

Ne putem minți la infinit. Nașterea unui copil este și o tragedie. Femeia, în vreme ce-i șterge dosul și îl lasă să-i pârjolească sânul plin de lapte, mișcându-și gingiile slinoase de-a lungul areolei, știe că libertatea nu va mai fi niciodată la fel. Pentru bărbat, forțat să asiste înțepenit la toată această transformare, cred că viața poate deveni insuportabilă, oricâtă iubire l-ar mâna. Suntem carne și dezgust. Mult dezgust, răstur-nat în oase, acolo unde adierea îndrăznelii ajunge târziu și sinele mai poate doar urla pentru ultima dată.

Laptele îmi pare coclit. Îmi amintește de mama îndreptându-se spre moarte, strigând că o doare atât de tare, încât ar trebui să-i frângem gâtul. Cred că primii oameni ai lumii puteau doar să viseze. Să trăiască ei doi la infinit și să ne lase pe noi în pace. Cu ce naiba le-am greșit?

Când tata mă vizitează, destul de rar pentru el, prea des pentru mine, se împinge-n baston și lovește cu

el în podea, anume ca să-l aud, să-l văd, ca și cum așa mi-ar spune cât de nedreaptă e neputința lui. O știu și eu prea bine, dar nu pot schimba scârboșenia asta de viață. Și chiar dacă aș putea, hazardul ar inven-ta alte corvezi pentru sufletul meu pătruns până-n măduvă de renunțare. M-am întrebat mereu dacă nu cumva oamenii sunt niște scenarii. Cineva se distrează pe seama noastră din prea multă curiozitate, ca-n discuțiile sofistilor. Ceea ce părea adevărat este supus mereu îndoielii și niciodată nu mai ajungi până la capătul înțelegerii. Numai că eu nu am răbdare și nici inimă destulă să mă întreb dacă ar trebui să aleg *raționamentul cel rău sau raționamentul cel bun*, să-mi cântăresc fiecă clipă și să merg înainte. Ori să stau în același loc.

Am întâlnit câțiva oameni de-a lungul vieții, dar pentru că nu-i mai văd, mi se pare că au murit. La un moment dat al vieții mele, am murit și eu, iar umbra a continuat să trăiască, să se bucure și să sufere. Uneori m-am bucurat datorită unor lucruri însemnate, alteori pentru că am avut ce să mănânc. Alteori, m-a durut absența iubirii (netrebnică lipsă), ca în alte zile să mă nenorocească niște pantofi rupți prin care intrau apa și frigul. Așadar, a fost necesar să învăț că fericirea și suferința sunt doar niște cuvinte afurisite.

N-aș fi vrut să fiu om, ci o fiară sau o piatră. Bineînțeles, nu știu cum este să fii o fiară sau o piatră, dar îmi pot imagina. Puteam să fiu capătul unui cui, de exemplu, ca să sărut carnea făcută zdrențe a vreunui creator, apoi să mă răsucesc pentru a-i arăta că păcatul meu este de neiertat. Puteam să fiu primul copac din care va crește lemnul crucii răstignirii lumii. Să fiu uscat și ușor, iar lumea să rădă, crezând că mergem să legăm

Cerul de buzele unei femei ori de călcâiele unui cerșetor. Nu mi-au plăcut niciodată dovezile cruzimii umane, astfel încât mi-am permis să schimb tot ce nu era pe gustul meu. Nu prea m-a ajutat nici asta.

Dacă Dumnezeu mă va judeca vreodată, va trebui să mă învinuiască pentru că nu am putut stăpâni imaginația pe care mi-a trântit-o în căpățână. Eu nu-l voi contrazice pe Dumnezeu, dar îl voi privi într-un fel din care să înțeleagă că știu că-i este teamă. Firește, și tu, și eu, știm că lui Dumnezeu nu-i poate fi teamă, dar eu voi fi dârz și curajos, chiar și la final. Dacă va avea niscaiva răbdare, îi voi cere să-mi asculte pledoaria. Vreau să-mi închipui că judecata finală se duce într-un proces *democratic*.

„Inculpatul este rugat să se ridice și să stea cu fața spre jurați”. Firește, Doamne, uite, stau drept, nu mă dărâmă vântul îndoielii și trebuie să fii naiv dacă crezi că, după orice mic sfârșit, omului îi mai pasă de vreun lucru. Iar dacă îi pasă lui, cum îți pasă ție? Și dacă îți pasă ție, de ce ar trebui să-i mai pese lui? Și dacă ne pasă nouă, n-am ajuns la capătul posibilităților efemere?

Pe mine veșnicia nu mă poate ademeni. Să fii fericit pentru totdeauna sau să suferi neconținut nu sunt niște posibilități care să mă înduioșeze sau să mă sperie. Mi se pare că dacă ești fericit mereu, te poți sătura, iar dacă suferi la infinit, te obișnuiești. În schimb, viața este un iad amestecat cu raiul. Cred că suntem mereu tații noștri, mamele noastre și ne tot repetăm. Toate aceste considerații schiloade sunt rodul puținei mele înțelegeri, dar, odată sărit pârleazul spre moarte, voi putea fi orice sau voi putea renunța. Voi putea fi chiar Dumnezeu. Când eram copil, îmi plăcea să

alerg pe holuri și să strig: *Eu sunt Dumnezeu! Eu sunt Dumnezeu!*

Zvalva mă strigă.

Este o femeie înaltă, cu sâni parcă osoși. Mă privește întruna ca și cum ar vrea să-mi crape țeasta și să scotocească prin gândurile mele. Nu înțelege niciodată de ce un om nu vrea să fie fericit. Mă privește pe sub dosul palmei, îmi măsoară fruntea cu gura, o întoarce și mă pune să-i citesc una dintre poeziile mele. Simt că răgușesc când gura ei se cascadează puțin, așteptând să-i citesc. Nu pot spune cu certitudine dacă este sau nu o femeie sensibilă. Nici nu știu dacă în mintea ei se prăbușește vreo căramidă când îi citesc ori îi vorbesc, dar are o pată în ochiul stâng, ca și cum niște lână i s-ar strecura în măruntaie, întreaga ființă i s-ar opri și ea ar deveni o altă ureche de-a mea, cea de-a treia ureche, ascultându-mă. Mereu mă privește ca un foc mocnind, ca și cum ar mai avea ceva să-mi spună, dar pași nenumărați o îndreaptă spre tăcere.

Casa noastră stă înclinată pe un deal din colțul mării. Vântul bate din toate părțile. Drumul către primul sat este îngust și, de multe ori, nisipul îl astupă. Singura și schiloada legătură cu ceilalți atârnă de acest drum pe care-l visez mereu astupat cu pietre. N-aș putea trăi fără să-mi public cele câteva editoriale lunare, dar aș putea scrie mai multă poezie. Nu mă întrebați dacă se poate trăi din această muncă făcută pentru orice lume, numai pentru asta nu, căci nu știu să vă răspund. Știu doar că, între nenorocirile măcinătoare ale firii și dorința de eliberare, se află un hău prea căscat, forțându-te să crezi că, dacă rezisti la suprafața lucrurilor, ca un trup care nu se scufundă, ci plutește, totul se va așeza.

Respect p... Avem două dormitoare mari, biroul meu, camera de zi, podul plin de nimicuri, cele două bucătării și baia. Eu îmi spăl trupul în mare, în timp ce Zvalva se îmbăiază îmbrăcată. Rămâne-n furoul translucid, curat, parfumat și se adâncește în cada plină cu apă. Machiajul curs îi mânjește fața, iar trupul răscolit de fiorul plăcut al apei cu spumă pare să râdă.

Adeseori mă pot abține să o fac a mea într-un astfel de moment. Alteori rămân în liniștea umbroasă și o privesc din prag, stând pe vârfuri. Mereu mă aștept să fie o fetiță răzgâiată și nu femeia aliniată, trecută de 40 de ani. Aștept să mă gonească, să-mi spună că mă prostesc, dar nu. Ea își spală în continuare trupul și tace. Își leagă capul în stângă și-n dreapta, întrebându-mă dacă mă gândesc la o femeie. Da, mă gândesc, la mai multe, îi răspund eu franc, iar ea se încruntă. Spune-mi, începe ea să-mi vorbească, cu tot trupul întors spre mine, chiar ai nevoie să te îndrăgostești de toate femeile acestea pentru a scrie?

Nu, nu am nevoie de ele ca să scriu, îi răspund dintr-o răsufare. Am nevoie de ele ca să pot simți dorința, căci, altfel, nu aș vrea să mă apropiu de nicio muiere, nici măcar de tine. Vrei să iubești bărbații, mă întreabă ea, deși se folosește aparent de interogație, ca să mă sfredelească. *Oh, haide, știi că unii dintre voi, artiștii, le considerați pe femei niște mâțe inutile, care ar face mult mai bine omenirii să stea cât mai departe de cei ca voi. Ce să spun! Voi, aleșii, unșii cu mir, care nu aveți nevoi precum ceilalți!*

În vreme ce-mi spune toate aceste lucruri, pe care mi le reamintește mereu, nu mă privește. Când nu mă privește, simt că nu mă mai iubește. Dacă nu m-ar mai iubi, aș urî-o, căci aș simți că însemn mai puțin decât

atunci când m-a ales. Apoi, pentru a mă apăra, cred că m-aș minți că sunt ceva mult prea înalt pentru ea. Nu cred că o iubesc. Nu am iubit vreodată pe cineva până la capăt. Mereu am fost prins între reverie și real, dar bănuiesc că aceasta este una dintre problemele universale ale celor ca mine.

Nu am mai vorbit de câteva luni cu niciun om. Nici măcar nu am scris vreo scrisoare, lăsându-o pe Zvalva să se ocupe de tot. Într-o descriere care unora li s-ar părea corectă, m-am ascuns după fusta ei și am lăsat-o să se descurce. Eu sunt, cum ar spune orice scriitor prost, care nu reușește să scrie sau să publice, în *căutarea inspirației*. Despre inspirație s-au scris multe lozinci cu care sunt de acord. Cum nu mi se potrivește rolul de apărător al vreunei idei, căci m-am dat iremediabil îndoielii, mărturisesc doar că nimic din ce mai scriu nu mă mulțumește. Simt adeseori ori visez ce ar trebui scris, dar amintindu-mi tot ceea ce s-a spus deja ori am vociferat chiar și eu, îmi dau seama că este inutil și renunț.

2

Ce este gălăgia?

Dumnezeu tace, oamenii

se simt singuri și încep să urle.

Când venisem cu Zvalva aici, singurul lucru care mă interesa era liniștea. Îmi fierbea ființa, astfel încât, malul mării, neîncetat răsculându-se spre Apus, devenea o tâmplă pe care-mi puteam odihni oasele. Primele zile în această casă au fost atinse de prezența pescarului. Se cuvine să vorbesc despre pescar, căci el m-a învățat să trăiesc într-o veșnică renunțare, trezită uneori de câte un rând.

În fața casei noastre, chiar pe malul mării, în fiecare dimineață apărea un bărbat. Deși nu era tânăr, nu puteam să mă dumiresc dacă este la mijlocul vieții ori la sfârșitul ei. Își târa picioarele și ținea strâns o undiță. Cine se apropie de malul mării cu o undiță și nu merge-n larg cu un năvod? Se așeza aproape de mal și nu se mișca ore întregi. Zvalva râdea uneori, spunând că este bolnav. Nu-mi părea deloc bolnav. Mai degrabă ireal.

Într-o zi, m-am îndreptat spre el și l-am întrebat fără rezerve cine este. Abia m-a privit și mi-a răspuns că este *pescarul nimicului*. L-am privit țăfnos precum un copil, poate și pentru că răspunsul lui a întrecut orice așteptare de-a mea. Mă lovise în creștet. Eram un tăntălău într-un

trup mare, incapabil să înțeleagă. Pescarul nimicului... Cum adică, l-am întrebat eu. În vreme ce alții pescuiesc pești, eu încerc să prind nimicul, mi-a răspuns el, iar eu am râs, spunându-i că mai era în literatură unul blocat într-o balenă, care încerca să prindă Soarele. N-am nicio treabă cu literatura, stimabile, a răspuns, oțetit, apoi nu a mai vorbit. Până când a murit, după vreo trei ani care au părut câteva eternități, l-am căutat în fiecare zi. La început, răspunsurile lui rapide mă încurcau și mai mult. „Aștept pustiul, domnule, ce nu înțelegi? E așa de greu să pricepi că un om trăiește singur, foarte singur? Este straniu să te aud vorbind. Nu simt nevoia să îți spun ceva. Trebuie să recunosc însă că mi-e milă, când te văd atât de curios. Dacă mă vor lăsa plămâni aceștia în pace, îți voi povesti totul. Oricum, în vreme ce aștept nimicul, să-ți vorbesc nu mă încurcă.”

Cât crezi că valorezi în fața oamenilor, m-a întrebat a doua zi dimineață. Nu mă gândisem niciodată la asta. Nici nu cred că-mi pasase vreodată dacă cineva mi-ar plăti hoitul cu niște mărunțiș. Aș fi putut fi cel mai mult un clown pentru femeile trufașe, povestitor trist pentru copii, mâini care să care farfurii cu mâncare și să umple pahare, dacă n-aș fi avut păcatul acesta al căutării obraznice și slinoase a unei *mari idei*. Cred că faci exact cât un cârnăcior prăjit, prietene, mi-a șoptit el, încercând să-și ascundă tristețea sub aerul golănesc. Și mai cred, a continuat, că femeia aceea frumoasă stă cu tine pentru sexul rar, scurt, lugubru și plin de fantasmă pe care îl oferi. Nu e deloc frumoasă, i-am replicat eu fără nicio șovăială, deși nu credeam asta. Îmi părea că pescarul este mereu altcineva și că ne despărteau hectare întregi de viață și durere.

Într-un anume fel, ne asemănam. Eram singuri. Poate că între doi oameni singuri nu-și poate face loc nicio tovărășie, dar stându-i alături, în vreme ce aștepta să

prindă nimicul, credeam că fac ceva important. Trebuie să recunosc că mă fascina povestea lui și că tot ce-mi destăinuia mi se părea născocit. Nu puteam crede că toate lucrurile acelea erau adevărate.

Pescarul nimicului se născuse într-un orașel elitist. În jurul casei părinților săi se adunaseră în câțiva ani librării și mari funcționari dădeau târcoale tatălui său. Medic cu niscaiva legături și împlinit, la trup și la șiretenie, tatăl își ținea cei doi copii, viitorul pescar al nimicului și fratele lui, pictor, pe genunchi. Adeseori, le spunea po-vești. Din sala mare, plină de arme în miniatură, tablouri și până în holul mare, doldora de cuire, vocea bărbatului răsună domol. Ecoul se lipea de pereți și mama care stătea întinsă pe canapea îi privea pe cei trei cu duioșie. Ca într-un tablou cald, cu linii puțin curbate, ca și cum nimeni nu ar căuta vreodată perfecțiunea, pescarul nimicului își amintea lucid sau poate ajunsese să se mintă că prima parte a copilăriei lui fusese tihnită.

Când strângea undița în mâini, revedea aieva lemnul lustruit al soldaților de jucărie, putând să adumece mirosul de mosc al servitoarei și de trandafiri dulci al mamei. Putea reconstitui cu nările îmbătrânite mirosul oalelor spălate îndelung, în care oasele pline de carne erau aruncate și zăceau îndelung în căldură, forfoteau, iar gustul legumelor ajungea până la os. Trăise lipit de bucătarul Ladaf și văzuse prin mâinile lui tocând legume o răbdare smintită în fața morții.

Când se scula dimineața, Ladaf își căuta prima dată șorțul. Își strângea burta crescută, răsufla ușurat, ca și cum doar șorțul îl asigură că este viu, și pornea ușor spre bucătărie. Când ieșea din bucătărie cu fața roșie, răsând, toată lumea știa că este mulțumit de vreun gust la care ajungea ușor, amestecând parcă la